Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje de originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

inglise keel

Järgmised keeleversioonid: en on juba tõlgitud.

Swipe to change

Kuidas algatada kohtuasja?

Austria

1 Kas ma pean kindlasti kohtusse pöörduma või on ka muid võimalusi?

Enne kohtu poole pöördumist võiks kaaluda vaidluste alternatiivse lahendamise menetluse kasutamist.

2 Kas kohtusse pöördumiseks on määratud tähtaeg?

Tähtajad on kohtuasjade lõikes erinevad ja nendega seoses peaksite küsima õigusalast nõu.

3 Kas ma pean pöörduma selle liikmesriigi kohtusse?

Vt teabeleht „Kohtualluvus– Austria“.

4 Kui jah, siis millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis enese ja vastaspoole elukohast või muudest kohtualluvuse kriteeriumidest lähtuvalt pöörduma?

Vt teabeleht „Kohtualluvus – Austria“.

5 Millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis pöörduma, arvestades hagi eset ja hagihinda?

Vt teabeleht „Kohtualluvus – Austria“.

6 Kas ma võin ise hagi esitada või pean ma kasutama vahendajana advokaati?

Kohtus lahendatavate tsiviil- ja kaubandusasjade korral peab hagiavaldustel, mis esitatakse esimese astme kohtutele (*Bezirksgerichte*), kes on tavaliselt pädevad menetlema kuni 15 000 euro suuruseid nõudeid hõlmavad hagisid, olema advokaadi allkiri, kui hagi hind on suurem kui 5000 eurot. Kohustust kasutada advokaadi abi ei kohaldata nende juhtumite suhtes, mis tuleb algatada esimese astme kohtus hagi hinnast olenemata (ka juhul, kui hagi summa on üle 15 000 euro). Näiteks võib tuua abielust ja partnerlusest tulenevad ning perekonnaõiguse valdkonda kuuluvad vaidlused, kinnistu piiridega või valduse rikkumisega seotud vaidlused, üürilepingutest tulenevad vaidlused, laevakaptenite, transpordiettevõtjate ja hotellipidajate ning nende töötajate, reisijate või külastajate vahel sõlmitud lepingutest tulenevad vaidlused, müüdud kariloomadel esinevate puuduste eest kantava vastutusega seotud vaidlused jne.
Advokaadi kasutamise kohustust ei kohaldata ka selliste nõuete korral, mis on esitatud hagita menetluste raames (tsiviilkohtus toimuvad menetlused, mis on paindlikumad ja mitte nii ametlikud kui tsiviilmenetluse seadustiku alusel toimuvad hagimenetlused), eelkõige siis, kui tegemist on hagita menetletavate, abielust ja partnerlusest tulenevate vaidluste, lapse õiguslikku seisundit, täiskasvanute kaitset ja pärandvara käsitlevate küsimuste, kinnistusregistri ja äriregistriga seotud küsimuste, eluruumi kasutamise õigust käsitlevate küsimustega jne.
Seega võib juhul, kui esimese astme kohtu menetluses ei ole kohustuslik kasutada advokaadi abi, esitada kirjaliku hagi või avalduse kohtumenetluse alustamiseks iga isik.
Kohtulikult lahendatavates tsiviil- ja kaubandusasjades peavad liidumaa kohtutele (*Landesgerichte*) esitatud hagiavaldused alati kandma advokaadi allkirja. Kõik need hagid, mis ei kuulu esimese astme kohtute pädevusse, kuuluvad liidumaa kohtute pädevusse hagi hinnast olenemata. Sellised vaidlused on näiteks tööstusomandiõigust ja ebaausat konkurentsi käsitlevad vaidlused ning tarbijakaitseorganisatsioonide esitatud hagid keelava kohtumääruse saamiseks.
Advokaat ei pea allkirjastama töö- või sotsiaalkindlustusõiguse alusel esitatud hagiavaldusi (töö- ja sotsiaalkohtuid käsitleva seaduse (ASGG) kohased menetlused), mis esitatakse liidumaa kohtutele. Seda erandit kohaldatakse eelkõige nende hagide suhtes, mille töötajad esitavad tööandjate vastu ja mis tulenevad töölepingust.

7 Kui ma soovin algatada kohtuasja, siis kellele ma oma hagiavalduse esitan: kohtu registratuuri, kantseleisse või muule haldusasutusele?

Kirjalikud hagiavaldused tuleb saata kohtu spetsiaalsele, kirjavahetuseks ette nähtud aadressile. Kui pool soovib hagiavalduse ise kohtusse viia, võib ta selle anda kohtu vastuvõtulauda või panna selle võimaluse korral kohtumajas asuvasse postkasti.
Juhul kui hagejal ei ole kohustust võtta advokaat ja teda seega keegi kohus ei esinda, võib ta teha hagivalduse ka suuliselt kohtu lahtiolekuaegadel pädevas esimese astme kohtus või oma asukoha esimese astme kohtus.

8 Mis keeles võin ma hagiavalduse esitada? Kas ma saan seda suuliselt teha või peab see olema kirjalikus vormis? Kas ma võin selle saata faksiga või elektronpostiga?

Kõikide kohtute ametlik töökeel on saksa keel. Mõnes kohtus on lubatud kasutada ka Burgenlandi horvaatia, ungari või sloveeni keelt, mis on ametlikud vähemuskeeled.
Hagiavaldused või menetluse algatamise avaldused tuleb esitada kirjalikult ja need tuleb isiklikult allkirjastada. Juhul kui hagejal ei ole kohustust võtta advokaat ja teda seega keegi kohtus ei esinda, võib hagiavalduse või menetluse algatamise avalduse teha ka pädevas esimese astme kohtus suuliselt (vt küsimusele nr 7 antud vastus). Hagiavaldused võib esitada interneti teel Austria e-õiguskeskkonna (ERV) platvormi suletud süsteemi kaudu. Selleks tuleb end registreerida (rahaliselt on see otstarbekas ainult nende isikute jaoks, kes esitavad Austria kohtutele suurel arvul hagiavaldusi). Hagiavaldusi ei saa esitada e-posti teel ja neid ei saa ka kindla tähtaja jooksul parandada. Ka avalduse esitamine faksiga ei vasta tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud vorminõuetele. Hagiavaldust saab siiski parandada, kui teatava tähtaja jooksul esitatakse kohtule selle originaal.
Alates 2013. aasta algusest on olnud võimalik esitada kohtutele ja prokuratuuridele esildisi ja manuseid elektrooniliselt, kasutades kodanikukaardi funktsiooni (kiipkaart või mobiiliallkiri), et esitada veebisaidil „Elektronische Eingaben an Gerichte und Staatsanwaltschaften“ (elektroonilised esildised kohtutele ja prokuratuuridele) (www.eingaben.justiz.gv.at) selleks kättesaadavaks tehtud veebivorme.

9 Kas hagiavalduse esitamiseks on eraldi vorm või kui ei, siis kuidas pean ma oma avalduse vormistama? Milliseid andmeid peab hagiavaldus sisaldama?

Ainus kohustuslik vorm on ette nähtud avalduste jaoks, mis esitatakse tingimuslike maksekäskude (*Mahnklagen*) saamiseks. Kõik maksenõuded, mis hõlmavad kuni 75 000 euro suurust summat, tuleb esitada maksekäsumenetluse (*Mahnverfahren*) kohase maksekäsu avalduse vormis. Asjakohaseid vorme võib saada kohtust või need võib printida välja föderaalse justiitsministeeriumi veebisaidilt (http://www.justiz.gv.at/).
Olemas on ka vormid, mida võib kasutada eesmärgiga taotleda kohtumäärust eluaseme üürilepingu või ühe või rohkema äripinna rendilepingu lõpetamiseks.

Üldjuhul võib igale hagiavaldusele lisada mis tahes dokumente (tõendeid), mis toetavad hagi (need tuleb esitada hagiavaldusega võrdses arvus eksemplarides; vt küsimusele nr 12 antud vastus). Hagiavaldusele võib lisada mis tahes kirjalikud kokkulepped kohtualluvuse või riiklike kohtute pädevuse kohta (kohtualluvuse kokkulepped). Sama kehtib seoses kirjalike kokkulepetega, mis käsitlevad lepingu täitmise kohta, kui hageja soovib tugineda sellega seotud kohtualluvuse põhimõttele, ning seoses muude konkreetsete asjaoludega, mis on asjakohased kohtualluvuse või erimenetluste kohaldamiseks (näiteks täitemenetlus käskvekslite tasumiseks).

10 Kas ma pean tasuma riigilõivu? Kui jah, siis millal? Kas ma pean algusest peale tasuma advokaadikulusid?

Kohtukulud tuleb tasuda tsiviilhagi kohtule esitamisel. Nendest kuludest kaetakse esimese astme kohtumenetluse üldised kulud. Tasud on tavaliselt astmelised sõltuvalt hagi hinnast. Need tuleb maksta hagiavalduse esitamisel (isiklikult kohtus kas sularahas või pangakaardiga või pangaülekandega kohtu arvelduskontole, kusjuures maksekorraldusele tuleb selgitusse märkida poolte nimed ja viide kohtukuludele).

Advokaaditasude maksmine sõltub individuaalsest kokkuleppest. Sama kehtib maksmisele kuuluvate tasude suuruse kohta (välja arvatud juhul, kui tasu suurus on kokku lepitud vastavalt advokaaditasusid käsitlevale seadusele (*Rechtsanwaltstarifgesetz*) või üldistele tasusid käsitlevatele suunistele (*Allgemeine Honorar-Kriterien*)). Hüvitamist saab vastaspoolelt taotleda tavaliselt alles pärast seda, kui on tehtud lõplik kohtuotsus, ja sõltuvalt kohtuasja edukusest.

11 Kas ma saan taotleda menetlusabi?

Menetlusabi antakse isikutele, kes ei suuda tasuda menetluskulusid ilma oma toimetulekut ohustamata. Menetlusabi avalduse võib esitada suuliselt või kirjalikult sellele kohtule, kus asja menetletakse või menetlema hakatakse. Juhul kui kõnealune kohus asub väljaspool seda esimese astme kohtu tööpiirkonda, kus isik alaliselt või ajutiselt elab, võib avalduse registreerida ka suuliselt isiku elukohajärgses esimese astme kohtus.

Juhul kui on täidetud finantstingimused ja sisu käsitlevad tingimused, võib menetlusabi taotleda enne hagiavalduse esitamist kas hagiavalduse esitamise ja /või kogu järgneva menetluse läbiviimise eesmärgil.

Lisateavet menetlusabi kohta leiate föderaalse justiitsministeeriumi veebisaidilt (http://www.justiz.gv.at) menüüpunkti „Bürgerservice“ (teenused kodanikele) alt. Veebisaidilt on võimalik alla laadida ka avalduste vorme, mis sisaldavad lisateavet ja nõuandeid.

12 Mis ajast loetakse minu hagiavaldus ametlikult esitatuks? Kas ma saan ametiasutuselt tagasisidet või kinnituse selle kohta, et minu hagiavaldus on nõuetekohaselt vormistatud?

Hagiavaldus loetakse esitatuks, kui pädev (vähemalt teoreetiliselt pädev) kohus on selle kätte saanud. Hagiavaldus loetakse nõuetekohaselt esitatuks, kui see ei anna kohtule alust hagi viivitamatuks tagasilükkamiseks või parandamiseks (s.t kui tegemist näib olevat hagiga, mida saab menetleda kooskõlas menetluseeskirjadega). Kirjalikud hagiavaldused tuleb esitada menetlusosaliste arvuga võrdses arvus eksemplarides (üks eksemplar iga vastaspoole jaoks ja üks kohtu jaoks). Kui hagiavaldus sisaldab formaalseid ja/või sisulisi vigu, teeb kohus tõenäoliselt ettekirjutuse hagiavalduse parandamiseks. Selles ettekirjutuses märgitakse, millised tagajärjed kaasnevad sellega, kui vigu ettenähtud kuupäevaks ei parandata. Hagiavalduse kättesaamise kinnitus antakse tavaliselt ainult soovi korral. Kui hagiavaldus esitati Austria e-õiguskeskkonna platvormi kaudu, siis saadetakse kinnitus automaatselt.

13 Kas mulle antakse täpset informatsiooni järgnevate sammude kohta (nt kostja vastuse esitamise tähtaeg)?

Maksekäsumenetlustes (*Mahnverfahren*) sisaldab hagiavalduse vorm juba avaldust täitmisele pööratava maksekäsu koopia saamiseks. Seega saab hageja enamasti koos kutsega ilmuda suulisele kohtuistungile (millega algatatakse tavapärane kohtumenetlus) automaatselt kas täitmisele pööratava maksekäsu koopia (täitedokument; *Exekutionstitel)* või koopia mis tahes vastuväitest, mille teine pool on õigeaegselt esitanud, või teatise sellise vastuväite esitamise kohta. Siiani ei ole esimese astme kohtu menetlustega seoses kohtukutse esitamiseks kehtestatud minimaalset tähtaega, kuid liidumaa kohtu menetluste puhul on selleks vähemalt kolm nädalat.

Sellistes menetlustes, mille raames taotletakse kohtumäärust eluaseme üürilepingu või äripinna rendilepingu lõpetamiseks, peab üürileandja esitama eraldi avalduse täitmisele pööratava lõpetamismääruse koopia saamiseks. Juhul kui lepingu lõpetamise teate saanud isik esitab õigeaegselt (nelja nädala jooksul) vastuväite, teavitatakse üürileandjat sellest automaatselt (tavaliselt koos kohtukutsega).

Kui tegemist ei ole erimenetlusega (nt maksekäsumenetluse, käskveksli tasumise menetluse või üürilepingu lõpetamise menetlusega), siis esimese astme kohtu pädevusse kuuluvate asjade korral toimetab kohus pärast hagiavalduse kättesaamist (ja pärast mis tahes paranduste tegemist) selle tavaliselt kostjale kätte automaatselt koos kohtukutsega ja saadab samal ajal kohtukutse ka hagejale. Liidumaa kohtu pädevusse kuuluvate asjade korral palutakse kaebuse kättetoimetamisel automaatselt kostjal esitada kirjalik kaitseväide (ja tuletatakse kostjale meelde, et selle peab allkirjastama advokaat). Juhul kui kostja ei esita kaitseväidet õigeaegselt, tehakse hageja taotluse alusel tagaseljaotsus. Vastasel korral menetlus peatatakse. Juhul kui kostja esitab kaitseväite õigeaegselt, saadetakse hagejale tavaliselt koos kohtukutsega selle koopia.

Pooled võivad saada teavet kohtu poolt juba kindlaks määratud menetlusetappide täpse ajakava kohta või menetluse seisu kohta otse (menetluse mis tahes etapis), helistades tööajal kohtu asjakohasesse osakonda (kantseleisse) ja nimetades toimiku numbri.

Ettevalmistaval kohtumisel (suulise kohtumenetluse esimesel istungil) arutatakse menetluse edasist ajakava ja menetlusetappe nende menetlusosalistega, kes peavad tavaliselt isiklikult kohtusse ilmuma, välja arvatud juhul, kui nende esindajad on asjaoludest piisaval määral teadlikud. Seejärel teeb kohus menetluse edasise kava kohta otsuse. See kava lisatakse protokolli kohtuasja ajakava vormis ja pooltele (või nende esindajatele) saadetakse protokolli koopia. Ajakavasse tehtavatest muudatustest tuleb pooli teavitada ja vajaduse korral tuleb neid muudatusi pooltega arutada, kui see on asjakohane.

Viimati uuendatud: 11/03/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.